

Joel qillqaqa y Laodicea Ilaqtapi qanchis p'unchawpi samana Adventista Iglesiapa — Yupa iskay chunka qanchisniyuq

Jeff Pippenger

2026-01-14

Yupay iskay chunka qanchisniyuq

Kunanqa qillqachkanchikmi Judá ayllumanta León kunan kicharisqanmanta cheqaq-kunata. Cheqaq-kunata churananchikpaqmi tinkuchkanchik Joelpa willakuyninta rimarinanchikpaq, chay willakuynintataq Pedro reqsichirqa Hechos libropi qhepa paraq willakuynin kasqanta. Kunan hunt'akuy rikhurishan chay cheqaq-kunamanmi qayllaykachkanchik, imaraykuchus chaykunaqa puchukay t'aqayta ruwanku iskay clase runakuna ukhupi, mayqenkunachus sapa kutin rikurimunku huk pruebapaq cheqaq kicharisqa kaptin. Hinallataq kay kikin kicharisqa cheqaq-kunatam rimachkanchik, mana kimsa angelpa t'aaq siminkuna sapaqllachu, aswanpas pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqankuta hunt'achiq simikuna hina. Kimsa angelqa llump'achinpas, ch'uyañachinpas.

2023 watapi qhapaq julio killamanta pacha, Judá ayllupi Leónqa astawan astawan kicharipa kashan Diospa puchuq Ilaqtanpa historiankupi hawapi hinallataq ukhupi siq'ikuna wan tinkisqa chiqaqkunata. Kunanqa Mateo qillqata kicharishanchik, Pedroq ru llanqayninta entiendenapaq. Pedroqa Cristopa pactonpi cristiano kasaraqninwan—iglesiawan, qaqa patapi pay hatarichinanpaq karqanwan—tinkisqa kasqanta rikuchiq unanchaqmi. Pedroqa ñawpaq cristiano kasaraqta hinallataq qhepa cristiano kasaraqtapas rikuchin. Pedroqa chay kikillan unanchasqa kashan Mateoq chunka hukniyuq hinallataq iskay chunka iskayniyuq kapitunkunapa chawpi versiculonpi, chay kapitunkunataq Génesiswan Apocalipsispa parallel siq'inkunapa chawpi kapitunkuna kan, chunka hukniyuqmanta iskay chunka iskayniyuqkama. Pedroqa qhepa p'unchaykunapi pachak tawa chunka tawa waranqata rikuchishan, chay pasajepitaq Cesarea Filipipi kashan, chaymi Daniel 11:13–15 nisqapi Panium.

Pedroqa Paniumpi kashan, paymi Pentekostés p'unchawpipas kashan, hanaq cuartopi kinsa horapi, hinaspataq templopipas isqun horapi. Chay suqta horakunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kanankupaq tiempo periodota rikuchin, domingo ley hamuqman pusaspa. Cristopa chakatasqa kayninpas kinsa horapin qallarin, payqa isqun horapin wañun, chaymi kawsarimuyma pusarqan, chaymi Pentekostés tiemputa qallachirqa, chaytaq tukukapun Pedro Pentekostéspi kinsa hinaspa isqun horapi kasqanwan. Providenciaqa gentilkunaman evangelioyta cachamuspa, Cornelioqa Pedrota waqyachimurqa isqun horapi. Kinsa horaqa paqarin ofrendatapas rikuchirqa, isqun horañataq ch'isi ofrendata.

Soqta pachaqa pisi pachaqa rikuchisqa karqa Exeter Camp huñunakuypi pachasninta, hinaspa hatun llakikuy October 22, 1844 p'unchaypi. Hechos libropi, Pedroqa rikuchisqa kashan hukllayman hamuq hina wakinkunawan kуска, paykunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa

runakunamanta huklla huñusqakuna kanku, capítulo hukpa tukukuyninpi, Judaspa rantinpi Matías churakusqanrayku. Chayqa yupayqa hunt'asqañam karqan. Willakuypiq sut'i puriy kasqan reqsisqa kashan.

Pedroqa ñawpaqmi hanaq cuarto ukhupi kachkan, chaymanta qhepamanmi templopipis. Hanaq cuarto ukhupi kaptin, kinsa horami; templopi kaptintaq, isqun horami. Kinsa horapi rikuchisqanmantaq kimsa waranqa almaspa bautizakusqankuta ruwarqan.

Chaymiqa, paypa siminta kuisqa sonqowan chaskiqkunaqa bautizasqa karqanku; hinaspataq chay p'unchayllapuni paykunaman yapasqa karqanku kimsa waranqa runakuna hina. Hechos 2:41.

Ñawpaq capítulo tukuyninpi yupaychasqa kashanmanta, isqon horaqpi templokama, chay pacha rikuchin pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa kayninta.

Pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaqa fe nisqawan chiqanchasqa kaymanta willakuyta willarqanku, chaymi kinsa kaq angelpa willakuynin cheqaqpi. Chiqanchasqa kayqa Diospa ruwasqanmi, runapa hatunchasqan k'anchayninta allpaman urmachispa, paní White nisqanman hina allin yuyaywan qhawarisqa kasqanrayku.

“¿Imataq ñiywan justificación nisqa? Chayqa Diospa ruwasqanmi, runaq hatunchayninta allpaman urmachispa, hinallataq runapaq ruwaspa ima ruwanantaq mana atisqanta pay kikinpaq. Runakuna kikinkupa mana imapas kasqankuta rikuspankuqa, Cristoq chiqap kayninwan p'achallisqa kananpaq wakichisqa kanku. P'unchay tukuyta Diosta yupaychayta hinaspa hatunchayta qallarispapa, qhawaspankurayku chay kkillan rikch'ayman tukuspa hukmanyarichkanku. ¿Imataq regeneración nisqa? Chayqa runaman kikinpa cheqaq kayninta rikuchiy, pay kikinpiqa mana allinpaq kasqanta. Kay yachachikuykunataqa manaraq hayk'aqpas yachakurqankichu. ¡Ay, runaq almampa chaninta reparayta atinkichisman!”
Manuscript Releases, volume 20, 117.

Chunkaq huk ejemplonmi chaninchasqa willakuypa, pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna rikuchisqankuman hina, Gedeónmi; payqa pactok runan karqa, sutinmi Jerobaalman tikrasqa kasqanrayku. Gedeónpa willakuyninqa kayhinam karqa: ninaqakchakuq achkiyta allpa rurasqa wislla ukhupi churaykuspa, chay wisllata pakispa, waqra putututa waqachispa, hinallataq qaparispa: “Señorpa espadanwan Gedeónpa,” nispa. Gedeónpa espadanqa Señorpa espadanpas karqan, espadaqmi Diospa Simi kasqanrayku, chaymi Divinidadwan runakay huñusqa kasqanmanta. Chay willakuyqa pututuwan qapariyninwanmi rikuchisqa karqa, pay wisllata pakisqan pachapi. Wisllaqa runakayninmi; chayqa pakiypaqmi, utaq allpa t'upiman uraykuchisqa hina pisiyman churakuypaqmi, hinapim Diospa achkiyninpa hatun k'anchaynin llusqsimuspa qhawarinqa.

Willakuyta willakuyta qallarichkashpanmi Gedeónqa kimsa pachak qhari-kunata huñurqan huk suyaychasqa akllay ruwanakuywan. Chay ruwanakuy tukukuptin, Gedeónqa kimsa pachak qhari-kunataq karqan. 300qa Pentecostéspi kimsa waranqa runakunamanta diezmom. Paykunaqa Ezequiel kimsa chunka qanchispi hatarichisqa ejercitota rikch'achinku, mayqenkunachus wiñay trato-man yatkunku.

Chaymi willakuyta rurasqani pay mandawasqan hina, hinaspan samay paykunaman yaykurqan, kawsarirqankutaq, chakinkunapi sayarirqanku, ancha hatun awqaq tantanakuy. Chaymantataq niwarqan: Runaq Churin, kay tullukunaqa llapa Israelpa wasinmi kanku. Qhawariy, paykuna nin: “Tulluykuqa ch’akirqanñam, suyayniykuqa chinkarunñam; cheqninchejmantam t’aqasqa kashanchik.” Ezekiel 37:10, 11.

Israelpa wasinmiqa rakikunankumanta kuchusqa kanku, hinaspan Ezequiel rikuchinqa imaynatas Judápa chayraq Ephraimpa huknin rakikunanku, kuchusqa kasqankumanta, huk llaqtaman tukunku. Chay ejércitoqa iskay k’aspiqwanmi ruwasqa kachkan, chaykunaqa t’aqasqa karqanku, ichaqa Dioswan pactoman yaykusqankupi huk k’aspiwan huñusqa kanku.

Chaymantaqá, paykunawan thak kaypa rimayta ruwasqa; wiñaypaq rimaymi paykunawan kanqa. Churasaqmi paykunata, achkayayachisqami paykunata, hinaspataq paykuna ukhupi wiñaypaq temployma sayachisqa. Tiyaqunáypas paykunawan kanqa; arí, noqaqa paykunaq Diosninmi kasaq, paykunataq llaqtaymi kanqaku. Hinaspataq mana israel llaqtamanta kaqkuna yachanchaku, noqa Señor kasqayta, Israelta sapaqchasqayta, temployma wiñaypaq paykuna ukhupi kaptin. Ezequiel 37:26–28.

“Naciónkunam yachanchaku Señorqa” Israelta santificasqanta, paypa santuarionta paykunapa chawpinpi churaptin. Diospa santuarionninwan Diospa llaqtantin tinkuchisqa kayqa runa temployma divino templo huñusqa kayninta rikuchin, chaypas rurasqa kaptin, Diospa cheqaq 300 sellasqa kanku, hinallataq kay pachaqa qhawarispa huk llaqtata, domingo kamachiy crisis pacha santificasqa kasqankuta, willasqa kayllawanmi waqaychasqa kayta atinqa.

“Espíritu Santoq llasqan rurananqa kaymi: huchamanta, chanin kaymanta, taripanakuy mantapas kay pachata convencenam. Kay pachaqa willasqa kaytaqa qhawaspa sapaqllam yachachisqa kayta chaskiqkuna cheqaq kaywan santificasqa kasqankuta, hanaq, ch’uya kamachiykunaman hina rurashaqa, sut’i, ancha hatun yuyaypi rikuchispa Diospa kamachisqankunata waqaychaqkunawan, chakin sikipa uraman saruqkunawan ima t’aqanakuy kasqanta. Espírituq santificacionnenqa reqsichin Diospa sellonta apaqkunawan, llulla samana p’unchawta waqaychaqkunawan ima sapa kasqankuta. Pruebakuy hamuptinqa, bestiapa señalnen ima kasqanta sut’inmi rikuchisqa kanqa. Chayqa domingo p’unchawta waqaychaymi. Cheqaq kayta uyarispaña, kay p’unchawtaqa ch’uya hina yuyayta qatiqkunaqa huchayoq runapa firmanta apan, paymi tiempostapas leykunatapas tikrayta yuyarqan.” Bible Training School, December 1, 1903.

Diospa santuarionnin Iglesiaswan huñusqa kachkan, Iglesiasiam iglesya maqanakuypi kaqmantapuni iglesya atipaqman tikrakuptin. Ezequielpa rimarisqan pactonqa, iskay k’aspi huk nacionta ruranankupa huñusqasqa kasqanwan kуска qhawarichisqa kachkan.

Paykunaman: Kayhinanmi Señor Diosqa nin: Qhawariychik, Josésqa k’asanta hap’isqa, mayqinchus Efraínpa makinpi kashan, hinallataq Israelpa ayllunkunata, paywan kуска kaqkunata; chaykunata paywan huñusqa, Judáspa k’asawan kуска, huk k’asallatataq rurasqa, hinaspa hukllaña kankuq makiypi. Qankunapa ñawpaqenkupi, qelqanki chay k’asakunaqa makiyki kanqa. Hinaspa paykunaman niy,

Kaymi nin Señor Dios: Qhawariy, ñoqaqa Israelpa churinkunata hap'isaq mana iñiq llaqtakunamanta maymanchus rishanku chaymanta, hinaspan muyuriqninmanta llapallanmanta huñumusaq, paykunataq kikinpa hallp'ankuman pusasaq. Hinaspan paykunata huk llaqtallaman ruwasaq chay hallp'api, Israelpa urqunkuna patapi; huk reylla tukuy paykunapa reynin kanqa. Manaña iskay llaqtakuna kanqachu, nitaq mana hayk'aqpas iskay qhapaq suyuman rakisqa kanqachu. Manataqmi yapamanta qhellichakunkuqchu idolonkuna rayku, millay cheqnisqa imankuna rayku, nitaq mayqan huchankuna rayku. Aswanpas ñoqaqa salvasaq paykunata tukuy tiyakusqankumanta maypichus huchallikurqanku chaymanta, hinaspan ch'uyanchasaq. Chayhinapin paykuna ñoqapa llaqtay kanqaku, ñoqataq paykunapa Diosnin kasaq. Ezequiel 37:19–23.

Efraínpa kaspinwan Judápa kaspinwanqa iskay 2520 wata ch'iqchiykuna kanku, Efraínpa hinaspa Judápa contranpi, chaykunaza tukukuyninkuman chayarqanku 1798 watapi hinaspa 1844 watapa octubre killapa 22 p'unchayninpi, sapankama. Hukllachasqa moderno espiritual Israel suyuman tukurqanku 1844 watapa octubre killapa 22 p'unchayninpi, paypa llaqtanta, utaq paypa santuarionta pichay llamk'ay qallarisqanrayku. Chay historiaraqmi rikuchin pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa historianta, pikunataq purgasqa hinaspa ch'uyanchasqa (pichasqa) kanqaku Pactopa Kachaqninwan, payqa usqhaylla hamun templonman domingo kamachiy tiempopi. Chay purgación hunt'asqa kaptinqa, domingo kamachiyman ñawpaqllapi, atipaq iglesiaqa huk reyta paykunapa hawanpi charinqa, hinaspa chay reymi David, paymi kimsa chunka watayuq kaspas reyninqa qallarisqa. Chayqa kikin Davidmi Mateo libro, capítulo hukpi, Abrahammanta pusaq chunka tawa ñiqin miray kasqanta rikuchin. Kayqa Davidmanta kinsa kaq testigotam domingo kamachiypi reqsichin. Iskay kaspimanta hatarichisqa atiyuniyuq soldado aylluqaqa rey Davidwan pusasaq kachkan, iglesiaqa cizañamanta purgasqa kaptin.

Hinallataq kamachikuq Davidqa paykunapaq rey kanqa; llapa paykunataq huk michiqniyuq kanqaku. Paykunataq taripaykunaypi purinqaku, estatutoykunata waqaychanqaku, hinaspataq ruwanqaku. Hinaspataq tiyakonqaku Jacob, sirviy, payman qusqay allpapi, maypichus taytaykichik tiyakuqkuna tiyakurqaku; chaypitaq tiyakonqaku, paykuna, wawankuna, wawankunapa wawankunapas wiñaypaq. Hinaspataq sirviy Davidqa paykunapaq príncipe kanqa wiñaypaq. Ezequiel 37:24, 25.

Chay ejercitopas 1 Pedro iskay kaq capitulopi kaq sacerdotekunapas kanku, paykunaza kinsa chunka watayuq kashaspam servicionkuta qallarikunku.

Qankunapas kankichis, kawsayniyuq rumi hina, huk espíritu wasiyman hatarichisqa kankichis, ch'uya saserdoteyuq kayman, Jesucristo rayku Diospaq allinchasqa espíritu sacrificiokunata haywanaykichispaq. 1 Pedro 2:5.

Chay sacerdotekunapas rikch'achisqa karqanku kimsa pachak Millerita willakuq predicadorkunawan, paykunaza apakurqanku chay kimsa pachak 1843 watapi rurasqa qillqa rikuchi tablakunata, hinaspa chay tablakunata llamk'achirqanku mensajeta paykunapa mirayninman apanankupaq.

“Asuntumanta parlakusqankumanta qhipaman, hukllamanta akllakurqan kayhina kinsa pachak kaqkunata litografiaspi rurachinapaq; chayqa utqayllam hunt'akurqan. Chaykunataqa ‘43

watapa cuadros' nispa suticharqanku. Kayqa ancha ancha importante Conferencia karqan.”
The Autobiography of Joseph Bates, 263.

“Kunanqa ñuqanchikpa historiayku rikuchin imayna pachas pachak-pachak runakuna yachachisharqanku William Millerpa kaqlamanta kaq pacha yupaychasqa siqi-kunamanta, llapallanku huk kikin rikch'aynin. Chay pachaga willakuypa huklla kaynin karqa huklla tema nisqapi, Señor Jesucristopa hamuynin huk niq pacha, 1844 watapi.” Joseph Bates, Early SDA Pamphlets, 17.

Kimsa pachak Milleritak willakuy yachachiqkunaqa ñawpaq angelpa historiapi llamk'ayninkuta hunt'arqanku, chaymantaq Diospa samaynin yachachiwanchik ñawpaq angelqa kimsañiqin angelta rikch'achisqanta. Paykunaqa Joseph Bates nisqanman hina, “llapa huk rikch'aylla karqanku.” Gedeónqa kimsa pachak soldadonkuna tantasqanta yachachin imaynachus pay rurasqa hinata ruranankupa. Kimsa pachak Milleritak willakuy yachachiqkunaqa, Gedeónpa kimsa pachak soldadonkuna wan rikch'achisqa kaspas, 9/11-pi churakusqa kanan, maypichus ñawpaq willakuy kallpachasqa kan, hinallataq pruebanakuy qallarin.

Chaymi Jerobaal, payqaqa Gedeónmi karqa, llapa runakunañataq paywan kuskakuna, tutamantas hatarispanku, Harod pukyu ladonpi campamentota churakurqanku; chayhinaqa madianita soldadokunaqa paykunamanta norte ladopi karqanku, Moreh urqupa qayllanpi, pampapi. Hinaptin Señorqa Gedeónta nirqan: “Qanwan kaq runakunaqa ancha achkallañam, mana Madian runakunata paykunapa makinkunaman qoynaypaqchu, Israel mana noqapa contraypi hatunchakuspa ninanpaq: ‘Kikin makiymi salvawarqayku,’ nispa. Kunanqa riy, runakunapa rinrinkunapi willakuy, nispa: ‘Pipas mancharisqa, qespichisqa kaqqa, kutirichun hinaspa paqarinllamanta Gilead urqumanta ripuchun,’ nispa.” Chaymi runakunamanta iskay chunka iskayniyuq waranqa kutirirqanku; chunka waranqataq qhiparirqan. Señorqa Gedeónta yapamanta nirqan: “Runakunaqa manaraqmi pisillañachu; unu-man urayachiy, chaypitaq noqam qampaq paykunata pruebaykusaq. Hina kaptinqa, mayqenmantañachus niyman: ‘Kayqa qanwan ringa,’ nispa, paymi qanwan ringa; mayqenmantañataq niyman: ‘Kayqa mana qanwan ringachu,’ nispa, payqa mana ringachu.”

Chaymi runakunata yakuman urayachirqan; hinaspan Señorqa Gedeonman nirqan: “Pipas allqu hina qallwawan yakuta laqwayaqtaqa, sapallanman churanki; chaynallataq pipas qonqorikuspalla yakuta upyaqta.” Hinaqtinmi laqwaqkunapa yupayninqa, makinkuta siminkuman churaykuspalla, kimsa pachak qari karqan; ichaqa wakin llapa runakunaqa qonqorikuspa yakuta upyarqanku. Jueces 7:1–6.

Gedeonpa sutinta Jerobaalman tikrasqa karqan, nispa: “Baalwan maqanakuy.” Gedeon sutin “sach'ata urmachiq” ninanmi, hinaspa Juan Bautistaqa hach'ata sach'a chakipinman churaran. Juanqa William Millertam rikch'achirqan, ñawpaq angelpa willakuqninta, chaypi Gedeonwan tupaqchasqa kashan. Gedeonqa Millermi, alfa Elías, kimsa angelkunapa historiankupi.

Madián runakunaqa ch'inchay llaqtamanta awqakuna kanku, hinaspataq Moreh urqu qayllapi campamentota churakurqanku; Gedeón-taq Harod p'uyupi karqa, chay sutinqa manchakuyta, llakikuyta niqmi. 9/11 nisqaqa terrorismota haykurichirqan, hinaspa ñawpaq willakuyqa Diosta manchakuyma waqyakuymi. Gedeónqa 9/11-pim kashan, Harod p'uyupi (terrorismo), hinaspa

ch'inchay llaqtamanta awqaqa pampapi, Moreh urqu qayllapi, mayqinchus ñawpaq paranata niy. 9/11-pi qhipa para ch'iqchiyqa, mayqinchus ñawpaq para kashan, Moreh urqumanta urmamuyta qallarín. Iskay pruebakunamanta ñawpaq kaq qhipamanña, iskay chunka iskay waranqa runakunaqa Gilead urqumanta wasinkuman kutichisqa karqanku. Gilead sutinga waymark nisqayuwmi, hinaspa waymark maypichus iskay chunka iskay waranqa runakuna wasinkuman kutichisqa karqankuqa, chaymi abril 19, 1844 utaq julio 18, 2020 ñawpaq llakikuy kashan. Iskay chunka iskayqa ñawpaq llakikuy waymarkta señalan, hinallataq 22 yupayqa hatun llakikuy chayamunan p'unchawta reqsichin octubre 22, 1844-pi.

Qatiq qhipa pruebayqa karqan unu prueba, Millerita historiapi Exeter camp meeting nisqawan rikuchisqa, maypichus iskay karpakuna unuwan chaskisqa karqanku, chayhina iskay clase yupaychakuqkunata reqsichispa. Exeter nin “unupi fortaleza” nisqanta, huk karpataq ocupasqa karqan Watertownmanta mana yuyayniyuq vírgenes nisqakunaq. Exeterqa Gideonpa unu pruebanwan reqsichin, ichaqa mana ancha unuqa karqanchu, aswanpas imayna metodologíawan unuta upyachakuqku chaymi. Huk claseqa ancha sayk'usqa karqan, unuta hapiykachaspa puriyta mana atispa, huk claseqataq ñawpaqman puriyllataqmi karqan. Huk claseqa sayk'usqa clase karqan, Lea nisqawan reqsichisqa, Raquel nisqapa contranpi, paymi allin viajera karqan.

Future for America nisqapa ministerionqa karqan Gideón hinam 9/11 p'unchawpi, iskay pruebanakunamanta ñawpaqninga hatun clase runakunata Gideónpa huñunmanta pichanampaq. 9/11 nisqapi terrorismoqa Harodpa pukyunta reqsichin manchakuywan mancharikuywan, Moreh urqutaq qhepa para qallariyta reqsichin. Huk rakiymi karqan 18 julio 2020 p'unchawpi iskay chunka iskay waranqa runakuna llusqiptinku, chayhinataq suyasqa tiempopa chayamunanta señalaspa iskay chunka iskay yupaywan. Gideónpa kimsa pachakninqa paykunam kanku iskay ñiqin pruebatapas pasaqkuna, chayqa qhepa paramanta metodologíapa pruebanmi, imaynachus Isaías iskay chunka pusaqpi reqsisqa kasqanman hina.

Pedroqa Paniumpi kachkan, hinallataq Pentecostespipas. Pentecostésqa domingo kamachiymi, Daniel chunka hukniyuq qillqapi chunka suqta versiculopis domingo kamachiylla kachkan. Danielpa chunka hukniyuq kapitulumanta chunka kimsayuwamanta chunka phisqayuwkama versículokunaqa Paniummi, chay versículokunaqataq rikuchinku hawa lado profético historiata, domingo kamachiyman pusamuqta; hinaspa Pedroqa Hechospi, kimsa kaq horapi hinaspa isqun kaq horapi, uku lado profético historiata rikuchin, domingo kamachiyman pusamuqta. Hawa líneaqa reqsichinmi chay historiata bestiapa señallanman pusamuqta, uku líneañataq reqsichin pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna sellakusqankumanta historiata. Pedro hina ancha hatun símbolokaspa iskayninpi, hawa hinaspa uku historiapi, kunan paktakuy ruraypi kaqpi, allinmi rikurqan Pedrotta churayta chay profético contexto ukhuman, mayqinchus Qillqakunaq patapi ñawinchaymanta urayllapi purin.

Mateo qillqapi hunt'asqa hina señalasqa chunka iskayniyuq mesiyanik profeciakunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa historiata rikuchin. “Pacha tukukuypa tiempo” nisqaqa huk allinchay-paq kutichiy kuyuyta qallarín, hinaspataq, imaynachus Aarónwan Moisés paqarisqanku Moisespa mirayninpi “pacha tukukuypa tiempo” nisqata señalasqanku, Cristopa alfa nisqan hina, chay hinallataq Juanpa paqarisqan, hinaspa ayllumasin Jesús paqarisqanpas 1989

watapi “pacha tukukuypa tiempo” nisqata señalasqanku. Chunka iskayniyuq mesiyanik profeciakunata qhawariy allinchu manachu nisqaqa aswan unayman yuyachin, huk tapuyta oqarispa churasqa contexto ukhupi. ¿Ima huk bíblica qillqallataq Mateo qillqapi tarikusqa hina achka mesiyanik hunt’akuyninkunata señalayta ruwan?

“Kay pachapi Diospa ruwasqanqa, sapa pacha muyuriykunapi, llapan hatun allinchaykunapi utaq religionmanta kuyuykunapi, anchata qhawarikuq kikinachakuyniyuqmi kashan. Diospa runakunawan ruwasqanpa kamachikuyninkunaqa wiñaypaq kikinllam kanku. Kunan pacha hatun kuyuykunaqa ñawpaq pachakunapi kaqkunawan tupaqninmi kanku, chaymanta ñawpaq watakunapi iglesiapa experiencianqa kay tiempunchispaq ancha chanin yachachiykunata apamun.” The Great Controversy, 343.

Sapa allinchaychay reformatorio kuyuyqa qallariyniyuqmi, chaytaq Danielpa libropi “tukukuypa pacha” nisqawan sutichasqa kachkan. Cristopa reformatorio kuyuyñinpi tukukuypa pachaqa paypa paqarisqa karqan, chaymi rikch’achirqa iskayninta, 1798 hinallataq 1989 watakunatapas,

Ñawpaq Mesiániku Señal de Camino—1989

Hinaqtinkutaqsi: “Judea llaqtapi Belén llaqtapim; chayhinatan profeta qelqarqa: ‘Qan Belén, Judá hallp’api, manan Judápa kamachiqninpa chawpinpi aswan pisillachu kanki; qanmantan llusqsimunqa huk Kamachiq, paymi Israel runaykunata michinqa’ ” nispá. Mateo 2:5, 6.

Willakuy ñawpa rimay

Qanmi, Belén Efrata, Judá ayllukunapa waranqankunamanta pisillaraq kaptikipas, qanmantam llusqsinqa ñoqaman Israelpi kamachiq kananpaq; paypa llusqsimusqankunaqa unaymanta, wiñay wiñaymanta kashan. Miqueas 5:2.

1989 watapi karqa tukuyqa puchukaynin kimsa angelpa kuyuriyninpaq. Chayamurqa 126 wata qhipaman 1863 watapi hatarikuymanta, hinaspa ricuchisqa karqa Ronald Reaganwan George Bush hatun kaqwan. Moisespa willakuyninpi puchukaypa tiempoqa Aaronpa hinaspa Moisespa paqarisqa karqa, hinallataq Cristopa willakuyninpi puchukaypa tiempoqa Juan Bautistapa hinaspa Cristopa paqarisqa karqa. Danielpa libron kicharisqa kaptin, imaynachus 1989 watapi karqa, yachayqa yapakun. Chay yachaypa yapakuynin apamun iskay ñiqin señalta, reqsichispa mayqen pacha huk pruebayuq willakuy chay kicharisqa yachaymanta wiñachisqa kasqanta.

Sapa allinchaykuy kuyuyqa huk puntoyta señalan, maypim willakuyqa formalizarisqa kanan, chaymantaña huk pruebayuq willakuy tukunanpaq. Cristoqa sapa kuti qhawachinmi imayna prueba kananta, runakunata warmikunatapas chay pruebamanta responsable kananpaq manaraq mañakuchkaptin. Adánwan Evawanqa ñawpaqmantapuni willasqa karqa imayna ruwaykuna hamunanta mana kasukusqankurayku, hinaspa Diosqa hayk’aqpas mana cambianchu.

Hinaqa Señor Diosqa runata kamachirqa, nispá: Huertapi kaq llapa sach’amantan munasqaykiman hina mikhunki; ichaqa allinwan mana allinwan reqsiy sach’amantaqa ama mikhuychu; imaraykuchus chaymanta mikhusqayki p’unchaypi cheqaqtapunin wañunki. Génesis 2:16, 17.

William Millerqa 1831 watamanta 1833 watakama ñawpaq angelpa pruebay mensaje-ninta “formalizarqan”. Pachak chusku chunka tawa waranqa runakunapa mensaje-ninqa 1996 watapi formalizarqa, Time of the End sutiyuq revista llusqisqanwan, chaymi Daniel chunka hukniyuq qillqapa qhipa soqta versículonkuna-ta qhawarin, 1989 watapi kichasqa karqan chaykunata. Chay watallapitaq Prophetic Time Lines sutiyuq publicaciónpas llusqirqan, hinaspa churasqa methodology-ta, mayqinchus iskay chunka iskay kuti aswan kallpayoq William Millerpa chaskisqan kamachikunamanta. Chay kamachikunaqa kunanqa Prophetic Keys sutiyuq publicaciónpi churasqa kachkan. Llapa runakuna kimsa kaq angelpa mensaje-ninta willakuyta ruwaspa llamk’achinqaku chay kamachikunataqa, Millerpa kamachikunan kanku.

“Kaykuna kinsa angelpa kimsakaq willakuyninta willakuypi churakusqakunaqa, Tayta Millerpa chaskisqan kaq hinallataqmi Qillqasqakunata maskhashanku.” Review and Herald, November 25, 1884.

Millerpa kamachikuyninkunaqa alfa nispa, Profecía Llavekunaqa omega nispa kanku. Hukllaña ñanmi kachkan profecía prueban willakuyta atipaypaq: Diospa Siminpi nisqa yachaymaskaymanta ruray ñanta llamk’achispa. Cheqaq willakuyqa mana rakisqa kayta atinchu cheqaq metodología-manta, mayqinchus chay willakuyta sayarichin. Sapa reformación kuyuriypiq chay miraypaq prueban willakuyqa sut’inchasqa churakun, hinallataq cheqaq metodologíaqa chay waymarkapa huknin kaqninmi. Millerpa willakuyninqa Daniel qillqapa kichasqa kayninmanta hatarirqan. Paypa willakuyninqa Gedeonpa willakuynin karqan, imaraykuchus chaypas kimsa pachak soldadokunamanta huk ejercitota paqarichirqan.

Hinaspa kimsa pachak qharikunata kimsa t’aqaman, sapankapa makinman waqra qepiyta churaran, ch’usaq puyñukunatawan, puyñukunap ukhupitaq achkiykunata. Hinaspa pay nirqan: Qhawariwaychis, hinallataq ruwaychis; qhawariychis, campamentopa hawapi kaqman chayamusaq chayqa, imayna ruwasqayman hina, hinallataq qankunapas ruwaychis. Waqrata phukuspa noqapas, llaqa noqawan kachakkunapas, chaymantataq qankunapas llaqa campamentopa muyurinqinpi waqrakunata phukuychis, nipa: Señorpa espadan, Gedeonpataq. Jueces 7:16–18.

Willierpa willakuyninqa karqan “trompeta”, hinaspa “espada”pas. Ichaqa chayqa karqan Gideonpa hinallataq Señorpa espadanmi. Señorpa Siminpa 1611 watapi rikhurichisqa karqan, hinaspa 220 wata qhipamanmi Millerqa ñawpaq angelpa willakuyninta rikhurichirqan. Independenciapa Declaracionninpa 1776 watapi rikhurichisqa karqan, hinaspa 220 wata qhipaman, 1996 watapi, kinsa ñiqin angelpa willakuyninqa rikhurichisqa karqan. Millerpa willakuyninqa Diospa llaqtanpa ukhupi ñawpaq angelpa willakuyninmi karqan, imaynachus Ulai mayu rikuypi sut’inchasqa, taripay kichasqa kasqanta willakuspa. Future for America-pa kinsa ñiqin angelpa willakuyninqa Diospa llaqtanpa hawa lawpi willakuyninmi, imaynachus Hiddekel mayu rikuypi sut’inchasqa, taripay wisq’akusqanta willakuspa.

Ñawpaq willakuy yachayñiqinmi rikuchisqa kachkan huk Mesiásmanta willakuykunamanta, Mateo nisqanpi Cristopi hunt’asqa kasqanta reqsichisqanwan; chay hinallataq 1831 watata rikch’achin, maypichus “tayta” nisqa 1996 watapi churinta representachkan. Yachayñiqpa iskay testigonkunaqa alfa hinaspa omega kanku; runa kachaqa chaypi yaykusqanwan kuska, tayta-churi masiykuyta

sayarichinku, chaymi Malaquíaspas Elías willakuyninpa masiykuynin. Taytapa sonqonkunaqa wawankunaman kutirichisqa kanku, hinaspataq paykunapa sonqonkunaqa taytankunaman. Millerpa kamachikuyninkunaqa “Profecía Llavekuna” sutiyuq kamachikuyninkunawan huñunakuq kanan. Musuq k’anchayqa mawka k’anchaypa hawanpi sayachisqa kanan. Pikunachus mana munankuchu 1831 hinaspa 1996 wataq yachayñiqninta apaykachayta, ñakasqa kanku. Huk klaseqa ñakasqa kachkan, huknintaq bendecisqa. Akllayqa qampaqmi.

Iskay Mesianiku ñanrakhi —1996

Chaymi hunt’asqa kanampaqmi profetapa rimarisqan junt’akunman karqa, nispas: “Simiyta kicharisqa parábolekunapi; kay pachaqa qallariyninmanta pacha pakasqa kashaq imakunata rimarisqa.” Mateo 13:35.

Willakuy ñawpa rimay

Ñawsa simikunapi simiyta kicharisqa; unay pacha pakasqa rimaykunata rimarisqa. Salmos 78:2.

Yuyasqa rimaykuna; Judá ayllumanta León nisqaqa “rimarin” nisqan tinkuchikuykunaqa sut’imanta sut’iman rurasqa qhawachiykuna kanku, kaypi cheqaqkuna pachaqa qallariyninmanta pacha sellasqa karqanku, utaq pakasqa waqaychasqa karqanku. Huk kuti willakuy formalchasqa kaptinqa, chaymanta ñawpaqmanqa profeciapa hunt’akuyninwan kallpachasqa kachkan, chaymi huk prueba tiempo qallariyninta señalarin.

Qhipa tamiya 11 septiembre 2001 punchaw qallaykuptin ch’iqnakuq kaynin 1888 watamanta, hinallataq Corépa ch’iqnakuyninpas, yapamanta ruwasqa karqan. Minneapolis llaqtapi 1888 watapi ch’iqnakuypi, hinallataq Corépa ch’iqnakuyninpi, Diospa akllasqan kachaqninkuna mana chaskisqa karqanku, paykuna apamusqanku willakuywan kуска. Wawaqa, armakuna yakuqa ima, iskayninku kуска wikch’usqa karqanku. Chaytaqa ruwarqanku kay yuyaywan: llaqa huñusqa ayllupas Diospa akllasqan runakunahin ch’uyallaña kasqanta. Chay hatarikuqkunaqa mana atirqankuchu Divinidadta runa kachaqkunawan kуска rikuyta. Paykunaqa kikillankuta rikurqanku, Divinidadmanta ch’usqa runa kayllata; chayrayku llapallan kikinlla kasqanta yuyarqanku.

Kunan Qóra, Izharpa churin, Cohatpa willkan, Levípa miraynin, hinallataq Datánwan Abiramwan, Eliabpa churinkuna, hinaspa On, Pelethpa churin, Rubénpa mirayninkuna, runakunata pusarqanku. Hinaqtinmi Moisespa ñawpaqenman hatarirqanku wakin Israelpa churinkunawan kуска, ishkay pachak pichqa chunka tantakuypa umalliqkuna, llaqtapi reqsisqa, sutiyuq runakuna. Paykunataq Moisespa contranpi, Aaronpa contranpipas huñunakuspa nirqanku: Anchaqa qankuna kikiykichikman hap’ipakunkichik, imaraykuchus llaqa tantakuyqa ch’uyaqmi, sapankankupas, Señorpas paykunawan kashan; chayqa, imanasqataq qankunaqa Señorpa tantakuyninpa hawanman hoqarikunkichik? Números 16:1–3.

Corépa hatarishqan, 1888 watapi pasaq kaq, hinaspa 9/11 nisqa, Diospa akllasqa umalliqkuna akllasqanta mana kasukuyta hina rikuchisqa kachkan, chaymantaq Diospa huñunasqanmanta llulla sut’inchaypi confianzata churayta. Jeremíasqa chay kikillan imaynam kasqanta reqsichin, hatarikuna “Señorpa templon, Señorpa templon kaykuna kanku” nispa rimarqanku chaypacha.

Jeremiasmanmi Señor Diosmanta hamuq simi, nispa,

Sayariy Jehovápa wasin punkupi, chaypim kay simita willakuy, hinaspa niy: Uyarispa uyariychik Jehovápa siminta, llaapa Judá runakuna, kay punkukunata yaykuspa Jehováta yupaychayta hamuqkuna. Kayhinan ninku tukuy atiyuniyuq Jehová, Israelpa Diosnin: Ñanniykichikta, rurasqaykichiktapas allinchaychik, chaymi kay cheqapi tiyasqaykichikta saquesqayki. Ama llulla simikunapi hapipakuychikchu, kaynata nispa: Jehovápa templanmi, Jehovápa templanmi, Jehovápa templanmi kaykuna.

Sichus llapan purinaykichiskunata, llapan ruraynaykichiskunatapas allinta chiqanchankichis chayqa; runa masinwan ukhupi allin juiciota hunt'aspa rurankichis chayqa; mana ñak'arichinkichischu wakcha runata, wawakunamanta qipaqa, viudata, kay cheqapi mana huchayoq yawartapas hich'ankichischu, nitaq huk dioskunapa qhepanman purinkichischu qankunapa mana allinniykichispaq: chayqa kay cheqapi tiyachisqaykichis, taytaykichiskunaman qosqay allpapi, wiñaypaq wiñayninpaq.

Qhawaychik, qankunaqa llulla simikunapi atinikunkichik, chaykunataq mana imatapas allinta yanapanmanchu. Jeremías 7:1–8.

Jeremíaspa pachasnin judíokunapa llulla siminkunaqa, Corépa paywan kуска pureqkunapa llulla siminkunami, 1888 watapi hatarikuqkunapa, hinallataq 9/11 nisqapi hatarikuqkunapapas llulla siminkuna. Chaykunaqa Efraínpa machasqakuna Isaías iskay chunka pusaqniyuqpi pakakunku chay llullakunami.

Chaymi, uyariychik Señorpa siminta, Jerusalén llaqtapi kay llaqtata kamachiq asipayakuq runakuna. Qankunaqa ninkichikmi: “Wañuywanmi rimanakuyta rurayku, uku pachawanmi acuerdopi kashani; llumpaqa castigo pasaqtin, manam noqaykumanqa chayamunqachu. Llullakuytam pakarikunaykupaqa refugio hina rurayku, pantasqa simi ukhupim pakakusqayku,” nispa. Isaías 28:14, 15.

Chayqa llullaqa cheqaq kayta mana kuyayniyuq kayta hinallataq rikuchin, chaymi 2 Tesalonicensespi atiyuniyuq pantachikuyta apamun.

Chayrayku Diosmi paykunaman sinchi pantachiyta kachamunqa, llullata creenankupaqa: cheqaqta mana creenqanku, mana allin kaypita kusikuqkunapaq llapankum condenasqa kanankupaqa. 2 Tesalonicenses 2:11, 12.

“Llullakuq simikuna” nisqaqa mana yuyayniyuq yachayta rikuchin: iglesiaqmi salvacionta tarisqa kanan, mana akllasqa kachaqqunapi hinallataq paykunaq akllasqa willakusqankunapichu nispa. Dioswan runaq tinkuyninqa ruwasqa hinallataq waqaychasqa kachkan sapallan Simiyninwan. Payqa Simi kachkan, manataq pipas Taytaman hamunmanchu mana Simiwanqa. Cristota rikuchin akllasqa kachaqninkunawan hinallataq paykuna apamusqanku willakuyninwan. Huk hina iñiqqa, Cheqaq Kayta cheqnispa, llulla kasqapi iñiytaqmi. Jeremiasqa templopi confían judíokunata huchachan, Shilohmanta yuyarichispa, maypichus Diospa Arkanqa Promised Landman yaykuymanta pacha kasqa.

Chayrayku kay wasiwan, sutiyan sutichasqa, maypichus qankuna confiankichis, hinallataq qankunaman, taytaykichiskunamanpas qosqay lugarwan, ruwasaq Shilohman imayna ruwasqayta hina. Hinaspan qankunata ñawpaqniymanta qarqosqaykichis, tukuy wawqeykichiskunata, Efraínpa llapan mirayninta hina qarqosqayman rikch'akuqta. Chayrayku ama mañakuwaychu kay llaqtapaq, amataq waqyayta utaq mañakuyta paykunapaq oqarichiychu, amataq noqaman mañapayayta ruraychu; mana uyarisqaykichu. Jeremías 7:14–16.

Mana allinmanan Eli, iskay mana allinmanan churinkunawan, Hophniwan Phineeswan, Coré, Datán, Abiramwan kуска rikuchikunku hinallataq paykunawan tupanku, aswan-aswan hatunman wiñaq apostasiata saqespankurayku, kama gracia p'unchaw wisqasqa karqa chaykama; chay kimsaqninpas hukllapi p'unchawllapi wañurqanku, imaynachus Coré, Datán, Abirampas wañurqanku hinata. ¡Lliw paykuna Domingo kamachikuypi wañunku!

9/11-pi Coré-pa hatarichiynin, Eli-pa hatarichiynin, Jeremías-pa testimoniunpi judiokunapa hatarichiynin, hinaspa 1888 wataq hatarikuqkunaqa chay pachaqa willakuyninta hinaspa willakuqnin-kunatapas mana chaskinku, paykunapa contranpi hatarinku. Chay pachaqa iskay pruebakunapa qhepanpi Domingo kamachiywan tukukun. Ñawpaq pruebaqa 9/11-manta 18 julio 2020 kama; iskayñiqin pruebaqa Chaupi Tuta Waqaychasqa Qapariy willakuyninwan rikuchisqa pichasqa hinaspa sellasqa kaymi. Chay pichay ruraymanta Gedeón hinaspa Paypa kimsa pachak runankunaqa trompetankuta waqachinankupaq wakichisqa kanku, hinaspa chaytaqa ruwanku Samuel Domingo kamachiypi hatarichisqa kaptin, chaymi filisteokunaq makinpi Arca hapisqa kasqan pacha. Chaymanta atipaq iglesíaqa huk señalta hina oqarichisqa kachkan.

Chay iglesíaqa huk reytanmi kan, sutinqa David; hinaspa huk profetatan, Ezequielwan rikusqa, Samueltawan, Shiloh urmaypi. Iglesiataq sacerdotiaptapas kanqa, Joséwan rikusqa. Domingo kamachiywan prueba pachaqa maypim Espíritu Santoq ninan mana tupuyniyuqta hich'asqa kachkan, qanchis ñiqin sellowan rikusqa hina. Chay ninaqa tukuchin hatun sutiyoq qharikunata, Coré, Datán, Abiram, Eli, Ofni, Finees hinaspa 1888 wata rebeldekunawan kуска hatarirqankuta.

Chay Espíritu Santopa jichhaykusqan ninaqa, iglesia atipappa dramanninqa chaymanta rikch'ariyninmi. Iglesiataq rey Davidwan, profeta Ezequielwan, sacerdote Joséwanmi rikuchisqa. Chay kinsantinmi sayashanku chay ninapi, mayqenchus 250 sutiyoq runakunata tukuchin, imaynatachus Nabucodonosorpa ninan tukuchirqan chay kinsa allin qhariykunata hornoman wisch'uq runakunata. Iglesia atipaq hina, llaqa kay pacham rikun imaynatachus nina hornoman wisch'usqa kanku, hinaspa qonqayllam Diospa Churin rikurimun iglesiaspa profetanwan, sacerdotenwan, reyninwan kуска—Sadrac, Mesac, Abed-nego nisqakunawan rikuchisqa. Chay nina hornopi tawa kimsa chunka watayuqkunaqa chay cheqaqta rikuchinku: Dios kaynin runa kaywan huñusqa kaspaqa mana huchallikunchu!

Coré, Datán, Abiram, hina Eli, Ofni, Fineespas, iglesia triunfante nisqa llullachisqa rikch'ayninmi kanku, chay iglesíaqa huk profetawan, huk sacerdotewan, huk reyiwan ruwasqa kasqanmantam. Chay kimsayuqkunaqa Gedeonpa 300 runankunam, Pentecostés p'unchawpi kimsa waranqa almaskunam, 300 Millerita willakuqkuna, 1843 watapa kimsa pachak chartakuna, pikunachus Domingo kamachiy chayamunan p'unchawpi kimsa chunka watayuq kanku, hinallataq nina

hanaqpachamanta uraykamun. Elíaswanqa, chay ninaqa chiqap profetakunata llulla profetakunamanta t'aqanapaqmi karqa. Levítico libropi “pusajñiqin” p'unchawpi uraykamuq nina, Aarón qallarispa sirvinan p'unchawpi, Aarónpa haywarisqanta ruphachin, chayqa Malaquías kimsa nisqapi haywarisqam, ñawpaq watakunapi hina kusikuywan chaskisqa. Chay kikin ninam mana reqsisqa utaq común nisqa ninata haywarikuqkunatapas tukuchin, Hophniwan Phineeswan, Aarónpa churinkuna nisqawan rikuchisqa hina.

Diosqa Elíaswan cheqaq willakuyta apaq profetata, utaq Aarónwan cheqaq sacerdote-ta takyachishan chayqa, ninawanmi wañuchin Baalpa llulla profetankunata, paykunam kankupas Hophni hinallataq Phineas. Hophniwan Phineaswanqa Aarónpa churinkunam; paykunam kanku huk pacto llaqtapa qhipa miraynin, Señorpa siminmanta wikch'uykusqa domingo kamachikuypi.

“Kayqa rimaykunaka manam Pañi White-pa siminkunachu, aswanpas Señorpa siminkunam; paypa kachaqninmi chaskichiwachkan qankunaman qunaypaq. Diosqa qayaykachasunkiñam amaña paywan kutichinakuywan llamk'anaykipaqchu. Achka yachachiyta qusqakuq karqa runakuna cristianokunapaq nispa sutichakuspanku, ichaqa Satanaspas imayna kasqankunata rikuchispa, espiritupi, simipi, ruwaypipas cheqaq kaypa wiñayninta hark'aspa, cheqapunim Satanaspas pusachkan chay ñanpi purishanku. Sonqonkupa sinchi rumiyayninrayku atiyta hap'ipakunku, chayqa manam ima hina paykunapaq kaqchu, nitaq paykunaqa chayta rurayta atinkumanchu. Hatun Yachachiqmi nin: ‘Tikranisaq, tikranisaq, tikranisaq.’ Runakuna Battle Creek llaqtapi ninaku, ‘Señorpa templanmi, Señorpa templanmi noqayku,’ ichaqa mana ch'uya nina-taq llamk'achkanku. Sonqonkunaqa manam Diospa gracianninwan llamp'uyachisqa, nitqapas uywaychasqachu.” Manuscript Releases, volumen 13, 222.

“Nina común” nisqaqa imatachus Aarónpa churin apaykakurqan sacerdocioqa qallariyninpi chaymi. “81” yupayqa sacerdocioqa unanchaqninmi, hinaspa Levítico pusaq kaqpi, huk kaq versículopi, qanchis p'unchawkuna sacerdotepa ch'uyanchasqanpaq hinaspa t'aqasqa kasqanpaq rikuchisqa kachkan. Paykunapa p'achankuna qichusqa kanku, hinaspa Hanaq Pacha Hatun Sacerdotepa p'achankunawan tikrasqa kanku, imaynachus Zacaríaspa musquyninpi Josuéwan angelwan kimsa kaq capítulo pi rikuchisqa kashan hina. Zacaríaspi kimsa pachakqa “admirakuypaq qharikuna” hina sutichasqa kanku, paykunaqa Diospa llaqtanpa huchankunata hurqunqan historiapi rikuchiqlakuna kasqankurayku; chayqa domingo kamachiy kashan, maypachachus iglesiaqa maqanakusqa kasqanmanta atipaqman tukupun. Qanchis p'unchaw t'aqasqa kaymanta qhipamanqa, pusaq kaq p'unchawpi serviyta qallarikurqanku.

Qankunapaq t'antanakuy karpapa punkumanta ama llusqsiychikchu qanchis p'unchaykunakama, t'aqasqa kasqaykichikpa p'unchayninkuna tukukunankama; imaraykuchus qanchis p'unchaykunata pay qankunata t'aqasqa kanaykichikpaq churankaq. Levítico 8:33.

Pusaq p'unchawqa unanchaqmi pusaq kaqta, qanchismantam, Laodiceamanta Filadelfiaman tukukuqta, Noépa arkanpi pusaq almaqkunata, circuncisiónpa pusaq kaq p'unchawninta, hinallataq kawsarimuyq pusaq kaq p'unchawninta. Chay p'unchawqa Domingo leymi, chaypi papadopa wañuchiq ch'akiynin hampisqa kananrayku, chaymi kawsarimuspa pusaq tukunku, qanchismantam.

Hinaspapas p'unchawpi, Moisés waqyachirqan Aaronta, churinkunatawan, Israelpa kurakku runankunatapash. Levítico 9:1.

Pusaq p'unchawpi, saserdotekuna qallarirqanku serviya, ichaqa Aaronpa churinkuna “ninata mana santokta” haywarirqanku. Adventismon ninku paykunaqa Señorpa templonmi kasqankuta, chay mañakuytaq Sister White riqsichirqan nina mana santok kasqanta. Manam llullakuyllachu, aswanpas nina mana santokmi, santo ninawan tupachisqa. Santo ninaqa Chawpi Tuta Qapariypa willakuyninmi, nina mana santoktaq llulla qasi kay hinallataq allin kawsay willakuymi, chaymi qhepa willakuy kanqa mana rimaq allqkunata willakusqan, chaykunaqa mana qapariyta munarqankuchu nitaq waqaychay willakuyta quyrqankuchu. Isqon kaj kapitulopi, Aaronqa haywarikuyta rikuchin, hinaspataq hanaq pachamanta nina uraykamun haywarikuyta rupachinanpaq. Chaymantataq iskay millay churinkuna nina mana santokta haywarinku, hinaspataq Diospa ninan paykunata rupachin.

Hinaqtataq Aarón makinta runakuna pataman, hinaspa paykunata samincharku; hucha rayku qurbanamanta, rupachisqa qurbanamanta, allinyachiy qurbanakunamantapas uraykamurqa. Hinaspa Moiséswan Aarónwan tantanakuy tinkuna toldoman yaykurqanku, hinaspa llusispankuña runakunata samincharkanku; Señorpa k'anchaynintaq llapa runakunaman rikurirqa. Chaymantataq Señorpa ñawpaqninmanta nina llusimurqa, altar patapi kaq rupachisqa qurbanatawan wirantapas ruparqa. Chayta llapa runakuna rikuspaqa qapariyta waqyarqanku, hinaspa uyankuman urmaykurqanku. Hinaspa Aarónpa churinkuna Nadabwan Abihuwan, sapankankutaq inciensus rupachina vasonta hap'irqanku, ukhuman ninata churaykuspa, hinaspa patanman inciensus churaykuspa, Señorpa ñawpaqninman huklaw nina nisqata haywarqanku, mayqintachus pay mana kamachirqachu. Chaymi Señorpa ñawpaqninmanta nina llusimurqa, paykunata mikhurqu, hinaspa Señorpa ñawpaqninpi wañurqanku. Levítico 9:22–10:2.

Battle Creek llaqtapi qhari-kunaqa kunan pacha Sanedrínmi kanku, iglesia-nkuq ruwasqan churasqanpi atinispas, Laodiceaman Chiqaq Testigoq willakuyninmanta aswan. Laodiceaman Chiqaq Testigoqa Cristom, payqa hayk'aqpas mana tikranchu, hinaspataq sapa kutinmi kikin akllasqan qhari-kunata llamk'achirqan willakuyninta apachinankupaq chay runa-kunaman, paykunaqa Laodiceaq imayna kasqanta rikuchispa kasharqanku. Inti uranpiqa manam imapas musuqchu kan.

Pay akllarqan Moisésta akllarqan, payqa Diosllaña yachachisqan karqa tawa chunka watakuna; hina kikinmi Jesúsas, primon Juanpas yachachisqa karqanku. Moisésta, Cristota, Juantawan akllarqan formal yachachiy sistemamanta hawapi yachachisqa runakunapa ejemplonkunata hina. Nazaretqa akllasqa runapa símbolonta rikuchin, musuq hatarikuqkunahina; Joneswan Waggonerwan 1888 watapi Minneapolispi hatarikuypi. Nazaretqa akllasqa runapa qayasqa kayninta, sapaqchasqa kaynintawan rikuchin; ichaqa akllasqa runaqa huk llaqtapa ciudadano kasqanrayku mana yupaychasqa llaqtamanta.

Hinaspan Natanael payta nirqan: ¿Nazaretmanta ima allinpas llusiyta atinchu? Felipe payta nin: Hamuy, qhawariy. Juan 1:46.

Isaías 28 nisqapi rimayta atispa sasachakuy simikunaqa Nazaretmanta hamuqkunata rikuchin. Millerpa willakuynin 1831 watapi hukmanyarusqa qhepaman, chay willakuyqa iskay kaq ay, nisqa profeciapa hunt'asqanwan kallpachasqa karqa, 9/11 nisqapi kinsa kaq ay profeciapa hunt'asqanta rikuchispa. Qatiq qillqapi kinsa kaq Mesías manta profeciata hap'iqasunchik.

“Kimsa tuta ñawpaqta Review oficina ruphasqa kananpaq, huk nanaypi karqani, simikuna mana atisqankuchu chayta willayta. Mana puñuyta atirqanichu. Cuartopi purirqani, Diosta mañakuspa llakipayakunanpaq llaqtanrayku. Chaymantataq rikurqani Review oficinapi kasqayta, chay hatun wasi kamachiq runakunawan kуска. Paykunaman rimayta munarqani, chayhinataq yanapayta. Huk atiyuniyuq hatarispan nirqan: ‘Qamkuna ninkichik: Señorpa templon, Señorpa templonmi noqayku; chayrayku kayta, chayta, huktaq chayta ruwanaykupaq atiyuniyuq kachkanchik. Ichaqa Diospa siminmi achka imakunata hark'an qamkuna ruwanaykichikpaq yuyaychasqaykichikmanta.’ Ñawpaq hamuyninpi, Cristomi Templota picharqan. Iskay kaq hamuyninman ñawpaqtaqa yapamanta Templota pichanqa. Payqa chaypi kasharqan Templota pichaspa. Imarayku? Rantiywan rantiq llank'anata chayman apamusqa kasqanrayku, hinaspa Diosqa qonqasqa karqan. Kaypi utqay, chaypi utqay, huk lawpiña utqaywan, mana tiemponchu karqan hanaq pachamanta yuyaychanapaq. Diospa kamachikuyninpa principiosninqa rikuchisqa karqan, hinaspataq tapuyta uyarirqani: ‘Kamachikuyta mayk'aqllatataq kasukunkichik?’ Chaymantataq kay simi rimarisqa karqan: ‘Diosqa pichanqa hinaspa chuyañachanqa Templonta phiñasqampi.’”

“Tutap p'unchay musquykunapi rikurqani nina espada Battle Creek llaqtapa hawanpi warkusqa kashaqta.

“Hermanokuna, Diosqa chiqapmi ñoqanchikwan. Ñuqaqa qankunaman niyta munani: kay ruphaykunapi qusqasqa willakuykuna qhepamanpas, llaqtanchikpa pusariqninkuna ñawpaqpi imayna rurasqankuman hina kikin chakkuspa, kikin kuta hatunchaspa purinqaku chayqa, Diosqa qatiqman aychankunatam apakunqa. Pay kawsashanman hina chiqapmi, paykunaman rimarinqa simipi, mayqen simitas mana pantaspa unanchayta atinqakuchu.”

“Diosqa qhawachkanchikmi, huch'uy wawakuna hina ñawpaqenpi pisiymanaykupta rikhunapaq. Kunanmi kay simikunata rimani, payman humilda kaywan, llakiy sunquwan hamunanchikpaq, hinaspa imatachus pay mañakunanchikmanta yachananchikpaq.” Publishing Ministry, 170, 171.

“Kay pachaqa willakuyqa manam kaychu: ‘Señorpa templonmi, Señorpa templonmi, Señorpa templonmi noqanchikqa kanchik’ nispa. ¿Pitaq Señorqa yupaychasqa hina kaq vasokunapaq chaskin?—Cristowan kуска llamk'aqkunatan; cheqaq kawsayta iñiqkunatan, cheqaq kawsayman hina kawsakqkunatan, cheqaq kawsayta tukuy rikch'ayninpi willaqkunatan.” Review and Herald, October 22, 1903.

“Kaykunaqa mana ñañay White-pa siminkunachu, aswanpas Señorpa siminkunami, paypa kachamusqan mensajeronninmi chaykunata noqaman qorqan qankunaman qoniypaq. Diosqa qankunata waqyaykusunkichik amaña Paywan contra munaykunapi llamk'anaykichikpaq. Achka yachachikuymi qosqa karqan runakuna cristianokuna kasqankuta nispa, ichaqa Satanaspas atributonkunata rikuchispa, espirituipi, simipi, rurayninpiipas cheqaq kaypa

ñawpaqman puriyninta hark'aspa, sut'inmi Satanaspa pusasqan ñanta qatishanku. Sonqonkupa sinchi rumiyasqanraykun, paykunam hap'ipakunku autoridadta mana imaynanpi paykunapa kaqta, nitaq paykunam mana ruranankuchu. Hatun Yachachiqmi nin: 'Tikraykusaq, tikraykusaq, tikraykusaq.' Runakunaqa Battle Creekpi ninku: 'Señorpa templon, Señorpa templonmi noqayku,' ichaqa común ninata apaykachashanku. Sonqonkunaqa mana llamp'uyachisqa, mana uywanakusqachu Diospa graciannintaq." Manuscript Releases, volumen 13, 222.